

Ілияс — Екінші нөмір

Пайғамбарлық сипаттар

Jeff Pippenger

2023-09-27

Алдыңғы мақалада біз Ілиясты рәміз ретінде айқындадық. Уильям Миллердің ережелерімен үйлесімде «рәміздердің» бірден көп мағынасы болуы мүмкін. Сондықтан Ілияс рәміз ретінде Ілияс пен Мұсадан тұратын қосарлы рәміздің бір бөлігін де білдіруі мүмкін. Ілияс пен Мұсадан тұратын осы қосарлы рәміз Аян кітабының бүкіл өн бойынан өтеді, ал бұл қосарлы рәміздің нені білдіретініне сенімсіз болу — сынақ мерзімі жабылардың дәл алдында ашылатын Аян кітабындағы хабарға қатысты сенімсіз болу деген сөз. Осы себепті біз енді Ілияс рәмізімен сәйкестендірілген белгілі бір пайғамбарлық сипаттарды нақты қарастырамыз.

Осы пайғамбарлық сипаттарды орнықтыру үшін бізде үш негізгі куәгер бар. Шабыт оларды өзара алмастырылатын нышандар ретінде айқындайтын сол куәгерлер — Ілияс пайғамбар, Шомылдыру рәсімін жасаушы Жохан және Уильям Миллер.

«Уильям Миллер уағыздаған ақиқатты қабылдауға мыңдаған адамдар жетектелді, әрі Ілиястың рухы мен күдіретінде Құдайдың қызметшілері осы хабарды жариялау үшін көтерілді. Исаға жол даярлаған Жақия сияқты, осы салтанатты хабарды уағыздағандар балтаны ағаштың түбіне шабуға және адамдарды тәубеге лайық жемістер келтіруге шақыруға өздерін міндетті сезінді. Олардың куәлігі қауымдарды оятуға, оларға күшті әсер етуге және олардың шынайы болмысын әшкерелеуге бағытталған еді. Ал келер қаһардан қашу туралы салтанатты ескерту жарияланған кезде, қауымдарға қосылғандардың көбі шипа беретін хабарды қабылдады; олар өздерінің кері шегінулерін көріп, тәубенің ащы көз жасымен және жанның терең қасіретімен өздерін Құдайдың алдында кішірейтті. Құдай Рухы олардың үстіне түскенде, олар: “Құдайдан қорқындар да, Оған мадақ беріндер; өйткені Оның сотының уақыты жетті”, — деген жар салуға атсалысты». Early Writings, 233.

Ілиясқа, Шомылдыру рәсімін жасаушы Жоханға және Миллерге олардың еңбегіне жол сілтеген әрі оны айқындаған ерекше рух берілді. Олардың куәлігі қауымдарды оятып, оларға қуатты әсер етуге және сол қауымдардың «нағыз сипатын» «айқындауға лайықталған» еді. Ахабтың заманында болсын, Шомылдыру рәсімін жасаушы Жоханның кезінде болсын немесе Уильям Миллердің дәуірінде болсын, өздері үн қатқан қауымдардың бәрі сондай терең де қап-қара Лаодикеялық соқырлыққа бой алдырған еді, сондықтан хабар «балтаны ағаштың тамырына қою» секілді тікелей болуы қажет болды. Ол сынақ мерзімінің жабылатыны туралы хабарландыруды да қамтыды; ал Шомылдыру рәсімін жасаушы Жоханның хабарында бұл келмек болған «қаһар» туралы ескерту еді. Миллердің «Құдайдан қорқындар және Оған мадақ беріндер, өйткені Оның сотының уақыты келді» дегенді жариялаған хабары да келер қаһар туралы ескерту болды.

«Жақияның даусы кернейдей болып көтерілді. Оның тапсырмасы: “Халқыма олардың қылмысын, Жақып әулетіне олардың күнәларын көрсет” (Ишая 58:1) деген еді. Ол адамдардан тәлім алмаған. Оның ұстаздары Құдай мен табиғат болды. Алайда Мәсіхтің алдында жол даярлау үшін, ежелгі пайғамбарлар сияқты өз даусын батыл естіртіп, азғындалған халықты тәубеге шақыра алатын біреу қажет болды». *Selected Messages*, 2-кітап, 148.

Ілияс өз ұрпағына сол күні Құдайға ма, әлде Бағалға ма қызмет ететіндерін таңдауды бұйырды, ал сол ұрпақ бір ауыз сөз де жауап бермеді, бұл Бағалды таңдаумен тең.

«Дәл осы уақытта адал ескертулер мен әшкерелеулерге, әрі жіті де тура әрекет етуге деген мұқтаждық ешқашан бұдан артық болған емес. Өз уақытының аз қалғанын біліп, шайтан зор күшпен төмен түсті. Ол дүниені көңілге жағымды қиял-әңгімелермен қаптатуда, ал Құдай халқы өздеріне жағымды, жұмсақ сөздердің айтылғанын жақсы көреді. Күнә мен заңсыздық жеккөрінішті нәрсе ретінде қабылданбайды. Маған Құдай халқы төніп келе жатқан қараңғылықты кейін серпуге неғұрлым берік те батыл күш салуға тиіс екені көрсетілді. Қазір, ешқашан болмағандай, Құдай Рухының тығыз әрекеті қажет. Есеңгіреу серпіліп тасталуға тиіс. Біз қарсы тұрмасақ, түбімізге жететін сол бойкүйездіктен оянуымыз керек. Шайтан ақыл-ойларға күшті де билеуші ықпал жүргізеді. Уағыздаушылар да, халық та қараңғылық күштерінің жағында табылып қалу қаупінде тұр. Қазір бейтарап ұстаным деген мүлде жоқ. Біз не анық түрде ақиқат жағындамыз, не анық түрде теріс жағындамыз. Мәсіх былай деді: “Кім Мен жағымда болмаса, Маған қарсы; және кім Менімен бірге жинамаса, ол шашыратады”.» *Testimonies*, volume 3, 327.

Жохан өз дәуіріндегі «азғын ұлтты» «жыландар тұқымы» деп атады. Миллериттер ақыр соңында өз тарихының азғын ұлтын Бабылдың қыздары деп таныды. Ілияс та, Жохан да, Миллер де — осы үшеуінің ешқайсысы теолог болған жоқ. Олардың бәрі де қарапайым тұрмыс арасынан шақырылды.

«Исаның өзіндегі ақиқат» — Ол үлгідеген бұлтқа оранған кезінде Өзі жариялағанындай — осы біздің күнімізде де шынайылық пен ақиқат болып табылады, әрі өткен замандарда саналарды жаңартқанындай, оны қабылдаушының санасын да дәл солай сөзсіз жаңартады. Мәсіх: «Егер олар Мұса мен пайғамбарларға құлақ аспаса, өлілердің біреуі тіріліп келсе де, нанбайды», — деп мәлімдеді. (Лұқа 16:31)

«Халық ретінде біз Ізгі хабардың өз тазалығында таралуы үшін Киелі Рухтың бәрін билеуші басшылығының астында Жаратқан Иенің жолын әзірлеуіміз керек. Тірі судың ағысы өз арнасында тереңдеп, кеңеюге тиіс. Жақын да, алыс та барлық өңірлерде адамдар соқадан да, ойды көп жағдайда баурап алатын күнделікті сауда-кәсіп істерінен де шақырылып, тәжірибе жинаған, ақиқатты түсінетін адамдармен байланыста тәлім алады. Құдайдың ең ғажайып әрекеттері арқылы қиындық таулары орнынан алынып, теңізге тасталады. Исадағы ақиқаттың қасиетті күшін татқан адамдар ретінде еңбек етейік.

«Осы кезеңде Құдайдың жағдайдың Иесі екенін ашып көрсететін бірқатар оқиғалар болуға тиіс. Ақиқат айқын да даусыз тілмен жарияланатын болады. Ақиқатты уағыздайтындар жақсы реттелген өмірімен және Құдайға сай мінез-құлқымен ақиқатты дәлелдеуге ұмтылатын болады. Олар осылай істеген сайын, ақиқатты қорғауда және оны Құдай берген сенімді қолданылуымен жеткізуде күшті бола түседі.

«Ақиқатты танып-білген және оны үйреткен адамдар адами түсінікке ауытқып, алданған саналарға өздерінің мысал-әңгімелерінен құралған асын үлестірген кезде, бір кезде евангелистік қызметте еңбек еткен, бірақ мейрамханаларды, азық-түлік дүкендерін және өзге де коммерциялық жұмыс салаларын басқаруға тартылып кеткендер сапқа қайта тұратын, Киелі кітаптарын ыждағаттылықпен зерттейтін және Құдай Сөзі қолдарында бола отырып, көктегі періштелермен ынтымақтаса, рухани асты — Киелі кітап ақиқатын — тарататын уақыттың әбден жеткені. Бұл іске қазір Құдай тағайындаған жұмысшылар қатты қажет. Сонда Құдіретті Күш қиындық тауларына: “Орныңнан қозғалып, теңізге тастал”, — дейді». Paulson Collection, 73, 74.

Илияс, Жохан және Миллер сондай-ақ «кәдімгірек» «кәсіптерден» шақырылған ерлер болды, әрі соны бейнелейді; өйткені бұрын шындықты үйреткен «адамдар» ақырында «адами түсінікке бұрылып, алданып қалған саналарға өздерінің аңыз-қиялдарынан әзірлеген тағамын үлестіреді». Шақырылған қарапайым адамдар Киелі кітап пайғамбарлығының «сенімді қолданылуын» Құдай оны «қалай берген болса», солай жеткізеді. Систер Уайт бұл үзіндіде «тауларды» екі рет «қиындық таулары» деп айқындады. Бұл адамдардың атқарған ісіне «әрбір тауды» аласарту кірді. Кішіпейіл жағдайлардың соқасынан шақырылған қарапайым адамдар жүзеге асырған іс сол дәуірдің теологтары таратып берген адами аңыз-қиял тағамдарына қарама-қарсы, Киелі кітаптық дұрыс әдіснаманы айқындау ісін бейнелейді.

“Шомылдыру рәсімін жасаушы Жоханның қызметі мен ақырғы күндерде Илиястың рухы мен күшімен халықты бойкүйездігінен ояту үшін шығатындардың қызметі көп жағынан бірдей. Оның қызметі — осы заманда атқарылуға тиісті істің бейнесі. Мәсіх дүниені әділдікпен соттау үшін екінші рет келуге тиіс. Әлемге берілетін соңғы ескерту хабарын алып жүретін Құдайдың хабаршылары, Жохан Оның бірінші келуінің жолын дайындағандай, Мәсіхтің екінші келуінің жолын дайындауға тиіс. Осы дайындық ісінде: ‘әрбір аңғар көтеріліп, әрбір тау мен төбе аласартылсын; ирек жолдар түзетіліп, бұдыр жерлер тегістелсін’, өйткені тарих қайталануға тиіс, әрі тағы да ‘Жаратқан Иенің ұлылығы ашылады, және оны бүкіл адамзат бірге көреді; өйткені мұны Жаратқан Иенің аузы айтты.’” Southern Watchman, March 21, 1905.

Ишая анықтап көрсеткен үш реформатордың сипаттары мынадай: әрбір аңғар биіктетіледі, әрбір тау аласартылады, қисық түзу етіледі, ал бұдыр жерлер тегістеледі. Аңғарларды биіктету, тауларды аласарту, қисықты түзу ету және бұдыр жерлерді тегістеу арқылы дайындалатын Жаратқан Иенің жолы — ежелгі соқпақтар.

Шөлде жар салушының дауысы: Жаратқан Иенің жолын дайындаңдар, иен далада Құдайымыз үшін даңғыл жолды түзеңдер. Әрбір аңғар көтерілсін, әрбір тау мен қырат

аласартылсын; қисық жерлер түзу болсын, бұдыр-бұдыр орындар тегістелсін. Сонда Жаратқан Иенің ұлылығы аян болады, және оны барлық адамзат бірге көреді; өйткені мұны Жаратқан Иенің аузы айтты. Ишая 40:3–5.

Ұсақ-түйекке таласқыш яһудилер Шомылдыру рәсімін жасаушы Жақиядан оның келуге тиіс Ілияс екендігін сұрағанда, ол ондай емес екенін айтты, бірақ содан кейін өзін Ишаядағы сол үзіндімен сәйкестендірді.

Міне, Яһудилер Иерусалимнен діни қызметкерлер мен леуіліктерді оған: «Сен кімсің?» — деп сұрауға жіберген кезде, Жохан туралы куәлік осы еді. Ол мойындады да, теріске шығармады; қайта: «Мен Мәсіх емеспін», — деп мойындады. Сонда олар одан: «Ендеше кімсің? Ілияссың ба?» — деп сұрады. Ол: «Жоқпын», — деді. «Сол пайғамбарсың ба?» Ол: «Жоқ», — деп жауап берді. Сонда олар оған: «Сен кімсің? Бізді жібергендерге жауап беруіміз үшін. Өзің туралы не дейсің?» — деді. Ол былай деді: «Мен — шөл далада жар салушының даусымын: Жаратқан Иенің жолын түзу қылындар, — деп Ешая пайғамбар айтқандай». Жохан 1:19–23.

«Жаратқан Иенің жолын» дайындау періштелер Миллерге адамдар жүруге тиіс болған «жолдың» киелі кітаптық түсінігін дайындау үшін түсініп, қолдануға жетелеген әдіснаманы айқындайды. Әрбір «тау» аласартылуға тиіс еді, өйткені киелі кітап пайғамбарлығындағы таулар алғашқы қарағанда түсінуге тым қиын болып көрінетін ақиқаттарды білдіреді. Солтүстіктің патшасы басып алуға ұмтылып отырған Даниял кітабының он бірінші тарауының қырық бесінші аятындағы даңқты қасиетті тауды түсіну үшін, әуелі Иерусалимдегі тура мағынадағы даңқты қасиетті тауды айқындау қажет, өйткені сол тау пайғамбарлық тұрғыдан рухани даңқты қасиетті тауды анықтайды. Армагеддон деп аталған, яғни Мегиддо тауы дегенді білдіретін тауды түсіндіру үшін, тура мағынадағы Мегиддоға жүгіну керек. Қиын деп көрсетілген пайғамбарлық қиындықтар бір нәрсенің басы сол нәрсенің соңын бейнелейтін қағида қолданылған кезде жойылады.

Ишая арқылы бейнеленген, Жохан тарапынан сілтенген және Миллер арқылы баяндалған әдіснама әрбір аңғарды биіктетеді. Ол Ишаяның жиырма екінші тарауындағы «аян аңғары» болсын, Езекиелдегі «өлі сүйектер аңғары» болсын немесе Жоел кітабындағы «Жосафат аңғары» болсын — Миллершілер тарихында Ғажайып Санаушы Пальмони ретінде, ал біздің тарихымызда ғажайып тілші Альфа мен Омега ретінде бейнеленген Мәсіхтің мінез-құлқын дұрыс түсінуге негізделген осы әдіснама Құдай Сөзінің «аңғарларында» бейнеленген пайғамбарлық шындықтарды биіктететін нәрсе болып табылады.

Түзетілуге тиісті қисық нәрселер мен тегістелуге тиісті бұдырлы жерлер — өздерінің уланған ертегілер табақтарын қолдау үшін Лаодикиялық діни қызметкерлер қолданатын әдет-ғұрыптар мен дәстүрлерді түзету ісін білдіреді. Ілиястың ісі теологтар мен діни қызметкерлердің ертегілеріне қарсы қойылатын Киелі кітапқа сай дұрыс әдіснаманы білдіретіні ретінде айқын түрде көрсетілген. Бұл іс білімді діни қызметкерлер мен теологтар арқылы емес, «қарапайым адамдар» арқылы жүзеге асады. Осы үш куәгердің пайғамбарлық сипаттарының аясында келетін Ілиястың ер адам болатыны да қарапайым шындық ретінде бар.

Бұл байқау елеусіз болып көрінуі мүмкін, бірақ Адвентизмнің теологтары өздерінің ертегілерін қорғауға ұмтыла отырып, Уайт қарындастың Илиястың рухы мен құдіретімен келетін бір адам туралы келер шақта айтатын бір үзіндісін алып, оған өздерінің түсіндірме ертегісін қосады да, Уайт қарындас өзі туралы айтып тұр деп табандап талап етеді.

«Пайғамбарлық міндетті түрде орындалуға тиіс. Жаратқан Ие былай дейді: “Міне, Жаратқан Иенің ұлы да қорқынышты күні келместен бұрын, сендерге Илияс пайғамбарды жіберемін”. Біреу Илиястың рухы мен құдіретінде келуге тиіс, [Қосымшаны қараңыз.] және ол көрінген кезде, адамдар: “Сен тым шектен тыс ықыластасың, Жазбаларды дұрыс түрде түсіндірмейсің. Хабарыңды қалай үйрету керектігін мен саған айтайын”, — деуі мүмкін.»

«Құдайдың ісі мен адамның ісінің арасын айыра алмайтындар көп. Мен шындықты Құдай маған қалай берсе, солай айтамын, және қазір мынаны айтамын: егер кінә тағуды, алауыздық рухын сақтауды жалғастыра берсеңдер, ақиқатты ешқашан тани алмайсыңдар. Иса Өз шәкірттеріне: “Сендерге айтарым әлі көп, бірақ қазір оны көтере алмайсыңдар”, — деді. Олар киелі әрі мәңгілік нәрселерді бағалай алатын жағдайда емес еді; бірақ Иса Жұбатушыны жіберуге уәде етті, Ол оларға барлық нәрсені үйретіп, Өзі оларға не айтқан болса, соның бәрін олардың естеріне салады.»

«Бауырлар, біз адамға тәуелді болмауымыз керек. “Танауында ғана тынысы бар адамнан безіңдер; өйткені оның несі бағалы?” Сендер дәрменсіз жандарыңды Исаға арқа сүйетуге тиіссіңдер. Тауда бұлақ бар кезде, бізге аңғардағы қайнардан ішу жараспайды. Төменгі ағыстарды тастайық; жоғары бұлақтарға келейік. Егер сендер түсінбейтін, не келісімге келе алмайтын ақиқаттың қандай да бір тұсы болса, оны зерттеңдер, Жазбаны Жазбамен салыстырыңдар, ақиқаттың ұңғымасын Құдай сөзінің кеніне терең бойлатыңдар. Өздерінді де, өз пікірлерінді де Құдайдың құрбандық үстеліне қоюларың керек, алдын ала қалыптасқан ойларыңды тастап, көктің Рухы барша ақиқатқа жетелеуіне жол беріңдер». Testimonies to Ministers, 475, 476.

«Біреу Илиястың рухы мен құдіретінде келуге тиіс»: бұл сөздерді кейбіреулер қателесіп, Уайт ханымның өмірі мен қызметінен кейін пайғамбарлық хабармен көрінеді деп ойланған әлдебір жеке адамға қатысты қолданған. «Аспан жол көрсетсін» деп аталған осы мақаланы құрайтын үш абзац — 1890 жылғы 29 қаңтарда таңертең Мичиган штатының Батл-Крик қаласында Эллен Уайт айтқан сөздің тек шағын ғана бөлігі. Бұл 1890 жылғы 18 ақпандағы Review and Herald басылымында жарияланғанда, оған «Даулы ілім мәселесін қалай қарсы алу керек» деген атау берілген еді. Осы мақаладан алынған және осы томның кейбір беттерін толықтыру үшін кеңінен пайдаланылған басқа үзінділерді 23, 104, 111, 119, 158, 278 және 386-беттерден табуға болады. Мақала толық күйінде Selected Messages 1:406–416 жинағында қайта басылған, онда «Аспан жол көрсетсін» деп аталған үзіндіні құрайтын бөлік 412 және 413-беттерде берілген. Мақала тұтастай оқылғанда, Миннеаполис конференциясынан сәл ғана астам бір жыл өткен соң Батл-Крикадағы бір топқа айтқан осы мәлімдемесінде Эллен Уайт өз қызметі туралы айтып отырғаны айқын болады. Кейбіреулер оның еңбегіне сын көзбен қарай бастаған еді. Назар аударыңыздар: осы томның 475-бетінде келтірілген абзацтың алдындағы

абзацта Эллен Уайт былай дейді:

«Біз әрбір айырмашылық еріп, жойылып кететін күйге келуіміз керек. Егер менде жарық бар деп ойласам, оны ұсынуда өз борышымды атқарамын. Егер Жаратқан Ие халыққа жеткізуім үшін маған берген хабар жөнінде басқалармен ақылдассам, жарық Құдай оны жіберген жандарға жетпей қалатындай, есік жабылып қалуы мүмкін. Иса Иерусалимге кіріп келе жатқанда, “шәкірттердің бүкіл тобы өздері көрген барлық құдіретті істер үшін зор дауыспен қуанып, Құдайды мадақтай бастады; былай деп: Иеміздің атымен Келуші Патша жарылқанған болсын; көкте тыныштық, биіктерде ұлылық! Ал халықтың арасынан кейбір парызшылдар Оған: Ұстаз, шәкірттеріңді тый, — деді. Сонда Ол оларға былай деп жауап берді: сендерге айтамын, егер бұлар үнсіз қалса, тастар дереу айқай салар еді” (Лұқа 19:37–40).»

“Яһудилер Құдай сөзінде алдын ала айтылған хабардың жариялануын тоқтатуға тырысты.””

«Содан кейін ол тағы да өзінің жеке тәжірибесіне сілтеме жасайды:»

«Пайғамбарлық орындалуға тиіс. Жаратқан Ие былай дейді: “Міне, Жаратқан Иенің ұлы да қорқынышты күні келмей тұрып, сендерге Ілияс пайғамбарды жіберемін” (Малахи 4:5). Біреу Ілиястың рухы мен құдіретімен келуге тиіс, ал ол көрінген кезде, адамдар: “Сен тым қызбасың, Жазбаларды дұрыс түрде түсіндірмейсің”,— деуі мүмкін».—Selected Messages, 1-том, 412.

«Өзінің жеке тәжірибесін меңзеп тұрғаны бұдан кейінгі абзацтан да айқын көрінеді; онда ол былай деп мәлімдейді:»

«“Құдай оны маған қалай берсе, мен ақиқатты солай айтамын...”» Ministers to Testimonies еңбегіне қосымша.

Еллен Уайттың өз дәуіріндегі теологтар мен жетекшілердің аңыз-әңгімелеріне жауап беруге мәжбүр болуы, оның болашақта Ілиястың рухы мен құдіретінде келетін «адам» ретінде өзін таныстырғанына ешқандай дәлел бола алмайды. Адвентизм ішіндегі Еллен Уайтқа қарсы көптеген қарсыластарының, оның қолданған Киелі жазбаны түсіндіру әдісіне шабуыл жасағанына қандай да бір дәлел қайда? Оған қашан да бір рет: «сен Жазбаларды дұрыс түсіндіріп отырған жоқсың» деп айтылды? Ол дүниенің соңында Ілиястың рухы мен құдіретімен қуаттандырылатын адамдар қозғалысы болатынын анық көрсетеді, әрі үшінші періштенің қатты дауысының сол қозғалысы Ілиястың құдіретінің болашақтағы көрінісі туралы ол пайғамбарлық айтқан кезде болып жатыр деп өзі ойлаған дегенді ұсынудың ешбір заңды жолы жоқ. Лаодикеялық адвентист теологтар өз отарына Уайт әпке Ұлы әрі қорқынышты Жаратқан Иенің күніне дейін жіберілетін Ілияс пайғамбардың орындалуы ретінде «өз тәжірибесіне» «сілтеме жасап отыр» деп сендіргісі келеді.

Міне, Жаратқан Иенің ұлы да үрейлі күні келмей тұрып, Мен сендерге Ілияс пайғамбарды жіберемін. Малахи 4:5.

Еліяның рәміз ретіндегі бір пайғамбарлық сипаты — ол әдет-ғұрыптар мен дәстүрлер туралы ертегілерді тарататын діни қызметтің аңыздарына қарсы тұратын киелі кітаптық әдіснаманы таныстырады. Оның жолды дайындау ісі («Міне, жол осы, сонымен жүріңдер») бұзылған діни қызметтің ілімдеріне қарсы тұратын киелі кітаптық әдіснама арқылы жүзеге асады. Ал Елія, Шомылдыру рәсімін жасаушы Жохан және Миллер деген үш куәгерге, сондай-ақ Уайт қарындастың сол кезде болашақтағы Еліяның көрінуі туралы куәлігіне сәйкес, ол әйел емес, ер адам болады. Палмонидің және Альфа мен Омеганың әдіснамасы дұрыс түсінілгенде, ол Жазбаларды түсіндіруге арналған киелі кітаптық ережелердің жай ғана жиынтығы ретінде емес, Мәсіхтің мінезінің, яғни Оның ұлылығының, жазбаша көшірмесі ретінде танылады.

Жаратқан Иенің ұлылығы ашылады, және бүкіл адамзат оны бірге көреді; өйткені мұны Жаратқан Иенің аузы айтты. Ишая 40:5.

Мәсіхтің нақ Өзіне тән мінез-құлқы Оның Сөзін түсінуде қолданылуға тиіс әдіснама арқылы бейнеленеді, өйткені Ол — Сөз.

«Көктегі киелі ғибадатханадағы Құдай заңы — ұлы түпнұсқа; тас тақталарға жазылып, Мұса арқылы Бескітапта хатқа түскен өсиеттер соның жаңылмайтын дәл көшірмесі болды. Осы маңызды жайтты ұғынғандар осылайша Құдай заңының қасиетті де өзгермейтін сипатын көре бастады. Олар Құтқарушының мына сөздерінің күшін бұрын-соңды болмағандай терең түсінді: “Көк пен жер жоғалып кеткенше, Заңнан бір йота да, бір белгі де әсте жойылмайды”. Матай 5:18. Құдай заңы, Оның еркінің аяны, Оның мінезінің дәл көшірмесі болғандықтан, “көктегі сенімді куә іспетті”, мәңгі тұруға тиіс. Бірде-бір өсиет күшін жойған жоқ; бір йота да, бір белгі де өзгертілген жоқ. Забур жыршысы былай дейді: “Уа, Жаратқан Ие, сөзің мәңгі көкте бекітілген”. “Оның барлық өсиеттері берік. Олар мәңгілікке, тіпті мәңгі-бақи нық орнатылған”. Забур 119:89; 111:7, 8.» Ұлы тартыс, 434.

Он өсиет Мәсіхтің мінез-құлқының өзгермейтін жазбаша бейнесі болғаны сияқты, пайғамбарлықты түсіндіру қағидалары да Оның мінез-құлқының бейнесі болып табылады.

«Біз өзіміз үшін христиандықтың нені құрайтынын, ақиқаттың не екенін, өзіміз қабылдап алған сенімнің қандай екенін, Киелі кітап ережелерінің—бізге ең жоғары биліктен берілген ережелердің—не екенін білуге тиіспіз. Өз сенімін негіздейтін дәлелі болмай, істің ақиқатына қатысты жеткілікті айғағы жоқ күйде сенетіндер көп. Егер олардың өз алдын ала қалыптасқан пікірлерімен үйлесетін бір ой ұсынылса, олар оны бірден қабылдауға дайын тұрады. Олар себептен салдарға қарай пайымдамайды, олардың сенімінің шынайы іргетасы жоқ, ал сынақ уақытында олар өздерінің құмның үстіне құрылыс салғанын анықтайды.

«Киелі Жазбалар жөніндегі өзінің қазіргі толық емес білімін құтқарылуы үшін жеткілікті деп ойлап, соған қанағаттанып тыным табатын адам — өлімге бастайтын алдануда тыным тауып жүр. Жазба дәлелдерімен жан-жақты қаруланбағандар көп, сондықтан олар адасуды айыра білмей, ақиқат ретінде тықпаланып келген күллі дәстүр мен ырымшылдықты айыптай алмайды. Шайтан Мәсіх Ізгі хабарының

қарапайымдылығын бұрмалау үшін Құдайға ғибадат ету ісіне өзінің жеке ойларын енгізді. Қазіргі ақиқатқа сенеміз деп мәлімдейтіндердің көбі қасиеттілерге біржола тапсырылған сенімнің не екенін — іштеріндегі Мәсіх, ұлылыққа деген үміт екенін — білмейді. Олар ескі межелерді қорғап жүрміз деп ойлайды, бірақ өздері салқын да енжар. Олар сүйіспеншілік пен сенімнің шынайы қасиетін өз тәжірибесіне тоқыстырып, соған ие болудың не екенін білмейді. Олар Киелі кітапты мұқият зерттеушілер емес, қайта жалқау әрі ықылассыз. Киелі Жазба тармақтары жөнінде пікір айырмашылықтары туған кезде, мақсатпен зерттемеген және неге сенетінін нық айқындамаған осылар ақиқаттан тайып кетеді. Біз бәріне де Құдайлық ақиқатты ыждағатпен зерттеудің қажеттілігін әсерлі түрде ұғындыруымыз керек, сонда олар ақиқаттың не екенін білетінін анық білетін болады. Кейбіреулер өздерін көп білеміз деп санап, өз жағдайына риза болады, ал шын мәнінде, оларда іске деген құлшыныс та, Құдайға және Мәсіх өзі үшін өлген жандарға деген жалынды сүйіспеншілік те Құдайды ешқашан танымаған адамдікінен артық емес. Олар Киелі кітапты [өз] жандарына оның нәрі мен молшылығын сіңіру [үшін] оқымайды. Оның өздеріне сөйлеп тұрған Құдайдың дауысы екенін сезінбейді. Ал егер біз құтқарылу жолын түсінгіміз келсе, егер Әділдік Күнінің сәулелерін көргіміз келсе, онда Киелі Жазбаларды белгілі бір мақсатпен зерттеуіміз керек, өйткені Киелі кітаптың уәделері мен пайғамбарлықтары құтқарылудың Құдайлық жоспарына даңқтың айқын нұрларын шашады, ал бұл ұлы ақиқаттар айқын түрде ұғынылмай жүр». The 1888 Materials, 403.

Шынайы мағынада мәсіхші болу — Мәсіхке ұқсас болу деген сөз. Бұл үзінді біздің «мәсіхшіліктің нені құрайтынын өзіміз үшін білуге тиісті» екенімізді айқындайды. Онда біздің «ақиқаттың не екенін» «білуге тиісті» екеніміз айтылған. Біздің «қабылдап алған сеніміміздің не екенін» «білуге тиісті» екеніміз айтылған. Біз «Киелі кітаптың ережелері қандай екенін — бізге ең жоғарғы Биліктен берілген ережелерді» білуге тиіспіз. Мәсіхке ұқсас болу үшін бізге ең жоғарғы Биліктен берілген Киелі кітап ережелерінің қандай екенін білу қажет. Ол ережелерсіз біз Мәсіхке ұқсас бола алмаймыз, өйткені ең жоғарғы Билік берген ережелер Оның мінезінің дәл көшірмесі болып табылады.

Ілиястың тағы бір сипаты — келісімнің хабаршысы үшін жол дайындау ісі. Ілияс бұрынғы таңдалған халық айналып өтіліп, сонымен бір мезгілде жаңа таңдалған халық таңдалып жатқан тарих кезеңінде жүзеге асатын істі бейнелейді. Бұл тарих бұрынғы арамдалған таңдалған халыққа қарама-қарсы, таза тарту ретінде бейнеленетін бір халықты тудыратын тазару үдерісін білдіреді.

Міне, Мен Өз хабаршымды жіберемін, ол Менің алдымда жол дайындайды; ал сендер іздеп жүрген Иеміз, өз ғибадатханасына кенеттен келеді, яғни сендер сүйсінетін келісімнің Хабаршысы келеді; міне, Ол келеді, — дейді Әскерлердің Жаратушы Иесі. Бірақ Оның келетін күніне кім төтеп бере алады? Ол көрінген кезде кім тұра алады? Өйткені Ол — балқытушының отындай, әрі кір жуушының сілтісіндей. Ол күмісті балқытып, тазартушыдай отырып, Леуінің ұлдарын тазартады, оларды алтын мен күмістей арылтады, сонда олар Жаратушы Иеге әділдікпен тарту ұсынатын болады. Сонда Яһуда мен Иерусалимнің тартуы Жаратушы Иеге ежелгі күндердегідей және

бұрынғы жылдардағыдай жағымды болады. Малахи 3:1–4.

Шомылдыру рәсімін жасаушы Жақия Мәсіхтің кенеттен келіп, Өз ғибадатханасын тазартуы үшін жол дайындады. Мәсіхтің қызметінің басында да, соңында да ғибадатхананы тазартуы Малахи кітабының үшінші тарауының орындалуы болды. Жақия келісімнің хабаршысы леуілік ұлдарын тазартуы үшін жол дайындаған хабаршы болды.

«Ғибадатхананы тазарту арқылы Иса Өзінің Мәсіх ретіндегі миссиясын жариялап, Өз ісіне кірісті. Құдайдың киелі қатысуының мекені ретінде тұрғызылған сол ғибадатхана Израил үшін де, бүкіл әлем үшін де ғибратты нысан болуға арналған еді. Мәңгілік замандардан бері Құдайдың ниеті — нұрлы да қасиетті серафтан бастап адамға дейін жаратылған әрбір болмыс Жаратушы қоныстанатын ғибадатхана болуы еді. Күнәнің салдарынан адамзат Құдай үшін ғибадатхана болудан қалды. Зұлымдықпен қараңғыланған әрі арамдалған адамның жүрегі енді Құдайлық Болмыстың ұлылығын танытпайтын болды. Бірақ Құдай Ұлының тәнге келуі арқылы көктің мақсаты орындалды. Құдай адамзаттың ішінде тұрады, ал құтқарушы рақым арқылы адамның жүрегі қайтадан Оның ғибадатханасына айналады. Құдай Иерусалимдегі ғибадатхананың әрбір жанға ашық тұрған асқақ тағдырдың үздіксіз куәлігі болуы үшін ниет еткен еді. Алайда яһудилер өздері соншама мақтан тұтқан сол құрылыстың мәнін түсінбеді. Олар өздерін Құдайдың Рухы үшін қасиетті ғибадатханалар ретінде тапсырмады. Арам сауданың абыр-сабырына толы Иерусалимдегі ғибадатхананың аулалары тәндік құмарлық пен арам ойлардың болуымен былғанған жүрек ғибадатханасын тым айқын бейнелейтін еді. Ғибадатхананы дүниенің сатып алушылары мен сатушыларынан тазарта отырып, Иса жүректі күнәнің арамдығынан — жанды бұзатын жерлік құмарлықтардан, өзіншіл нәпсілерден, жаман әдеттерден — тазартуға келген Өз миссиясын жариялады. “Иеміз, сендер іздеп жүрген, кенеттен Өз ғибадатханасына келеді; сендер сүйсінетін келісімнің Хабаршысы, міне, келеді, — дейді Өскерлердің Жаратушы Иесі. Бірақ Оның келетін күніне кім төтеп бере алады? Ол көрінгенде кім тұра алады? Өйткені Ол тазартушының отындай, жуушылардың сілтесіндей. Ол күмісті тазартушы әрі пәк етуші болып отырады; Ол Левидің ұлдарын тазартып, оларды алтын мен күмістей арылтады”. Малахи 3:1–3.» Ғасырлар аңсары, 161.

Шомылдыру рәсімін жасаушы Жақия Мәсіхтің кенеттен келіп, Өз ғибадатханасын тазартуы үшін жол дайындаған хабаршы болды, ал Уильям Миллер 1844 жылғы 22 қазанда Мәсіхтің Киелі Киелілер орнына кенеттен келуі үшін дәл сондай даярлау ісін атқарды.

«Даниял 8:14-те назарға ұсынылғандай, қасиетті орынды тазарту үшін Мәсіхтің біздің Ұлы Бас Дін қызметкеріміз ретінде Ең Қасиетті орынға келуі; Даниял 7:13-те баяндалғандай, Адам Ұлының Көне Күндер Иесіне келуі; және Малахи алдын ала айтқандай, Жаратқан Иенің Өз ғибадатханасына келуі — бәрі бір оқиғаның сипаттамалары; сондай-ақ бұл Матай 25-тегі он қыз туралы астарлы әңгімеде Мәсіх сипаттаған күйеу жігіттің неке тойына келуі арқылы да бейнеленген». Ұлы тартыс, 426.

Жохан мен Миллер Малахи бейнелеген тазаруды бейнеледі; ол қазір біздің қазіргі тарихымызда жүзеге асырылып жатыр.

Пайғамбар былай дейді: «Мен көктен түсіп келе жатқан, зор билігі бар тағы бір періштені көрдім; жер оның даңқымен нұрланды. Ол қатты дауыспен айқайлап: Ұлы Бабыл құлады, құлады, жындардың мекені болды»,— деді (Аян 18:1, 2). Бұл — екінші періште арқылы берілген сол хабардың өзі. Бабыл құлады, «өйткені ол барлық халықтарға өзінің зинақорлығының қаһар шарабын ішкізді» (Аян 14:8). Ол шарап деген не? — Оның жалған ілімдері. Ол дүниеге төртінші өсиеттің Демалыс күні орнына жалған демалыс күнін берді, әрі Шайтанның алғаш рет Едемде Хауаға айтқан өтірігін — жанның табиғи өлмейтіндігі туралы жалғанды — қайталады. Ол осыған ұқсас көптеген адасушылықтарды жан-жаққа кеңінен таратып, «адам өсиеттерін ілім деп үйретіп» жүр (Матай 15:9).

«Иса Өзінің көпшілік алдындағы қызметін бастағанда, Ол ғибадатхананы оның қасиеттілікті қорлайтын арамдалуынан тазартты. Оның қызметінің соңғы істерінің арасында ғибадатхананы екінші рет тазарту болды. Сол сияқты, дүниені ескертуге арналған соңғы істе шіркеулерге екі айқын үндеу жасалады. Екінші періштенің хабары: “Құлады, құлады сол ұлы Бабыл, өйткені ол барлық халықтарға өз зинақорлығының қаһарлы шарабын ішкізді” (Аян 14:8). Ал үшінші періштенің хабарының зор даусында көктен бір дауыс естіліп былай дейді: “Одан шығындар, халқым, оның күнәларына ортақтасып қалмау үшін және оның пәлелерін қабыл етпеу үшін. Өйткені оның күнәлары көкке дейін жетті, әрі Құдай оның заңсыздықтарын есіне алды” (Аян 18:4, 5).» Selected Messages, book 2, 118.

Мәсіх қызметіндегі ғибадатхананың екі рет тазаруы және миллериттік тарихтағы ғибадатхананың екі рет тазаруы Малахи кітабының үшінші тарауының орындалуы болды және 2001 жылғы 11 қыркүйекте Құдайдың бір жанасуымен Нью-Йорк қаласының ұлы ғимараттары құлатылып, Аян кітабының он сегізінші тарауындағы құдіретті періште жерді өз даңқымен нұрландыру үшін түскен кезде басталған ғибадатхананың екі рет тазаруына нұсқап, алға меңзейді. Мұның өзі, өзге жайттармен қатар, Иеміздің ұлы да үрейлі күніне дейін келуге тиіс Ілияс пайғамбар Эллен Уайт болды деп мәлімдейтін Адвентизмнің Лаодикиялық теологтары ұсынатын ертегілер асын теріске шығарады. Аян кітабының он сегізінші тарауындағы періште түскен кезде жүзеге асатын ғибадатхананың тазаруы Эллен Уайт жер қойнына тапсырылғаннан кейін сексен алты жыл өткен соң басталды.

Шомылдыру рәсімін жасаушы Жохан мен оның шәкірттері, Миллер мен миллериттер және Future for America Келісімнің Хабаршысының кенеттен Өз ғибадатханасына келіп, оны қорлаушы арамдаудан тазарту үшін жол дайындайтын хабаршыларды бейнелейді.

Ілияс рәміз ретінде бір адамды білдіреді. Ол күнделікті өмірдің қарапайым жолынан шақырылған, діни қызметкер-теолог емес бір адамды бейнелейді. Оның қызметі ең жоғарғы Билік берген қағидалар болып табылатын Киелі кітапқа сай дұрыс әдістемені танытады. Оның қызметі қазіргі Лаодикеялық діни қызметтің аңыздар, әдет-ғұрыптар мен дәстүрлерге негізделген әдістемесіне қарсы тұруда. Ол сырт айналып өтілген тандаулы халықтың қалдығынан жаңа тандаулы халықты көтеретін тазарту үдерісіне жол дайындайды. Тазарту үдерісі кенеттен жүзеге асатын нәрсе ретінде белгіленген.

Ілияс сондай-ақ Құдайдың айрықша түрде орнатып, Құдайдың айрықша қызметі ретінде айқындайтын бір қызмет пен істі білдіреді.

Біз мұны келесі мақалада миллериттердің тарихы арқылы көрсетеміз.

Кешкі құрбандық шалынатын уақытта Ілияс пайғамбар алға шығып, былай деді: «Уа, Ыбырайымның, Ысқақтың және Израилдің Құдайы Жаратқан Ие, бүгін Сенің Израилде Құдай екенің, менің Сенің құлың екенім және осының бәрін Сенің сөзің бойынша істегенім мәлім болсын». Патшалықтар туралы 1-жазба 18:36.